

Budakalász Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../2026. (VIII. 15.) önkormányzati rendelete

a fás szárú növények védelméről

[1] E rendelet célja Budakalász Város Önkormányzata közigazgatási területén az élhető települési környezet megteremtése, az élő növényállomány megőrzése, védelme és fejlődésének biztosítása, valamint biológiai sokféleség védelme és növelése.

[2] Budakalász Város Önkormányzata Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet Közhasználatú területek

1. Közhasználatú területekre vonatkozó általános szabályok

1. §

A helyi közlekedéssel összefüggő feladatok megvalósítása során úgy kell eljárni, hogy a közutat, járdát szegélyező, a közúti forgalmat irányító vagy elválasztó, részben vagy egészben növényzettel borított közterületen – a közlekedés és a parkolás feltételeinek biztosítása mellett – a zöldterület kellő védelmet kapjon, annak érdekében, hogy funkcióját folyamatosan betöltse és épségben fennmaradjon.

2. §

(1) A metszés, ifjítás és sérülések kezelése során csak az elengedhetetlenül szükséges beavatkozás végezhető, a faj és fajta jellemzőinek figyelembevételével.

(2) Közhasználatú terület fásítására csak díszfaiskolából származó, zöld védjeggyel vagy származási igazolással rendelkező, az ökológiai feltételeknek megfelelő növényfajt, növényfajta lehet felhasználni. Az utcák és közterületek fásítását - vegyszeres növényvédelmet nem igénylő - elsősorban környezettűrő, lehetőleg őshonos díszcserje- és fafajok egyedeivel kell megoldani.

(3) A meglévő fásított közterek, fasorok településképi szempontjából értékes faegyedeit, valamint az utcaképet meghatározó településképi jelentőségű gyeperes zöldsávokat és zöldfelületeket érintő rendezés, változtatás, fasorok ültetése csak kertépítészeti dokumentáció alapján lehetséges.

(4) Új közlekedési célú közterület kiépítése során a zöldsávot az út kiépítésével egyidejűleg meg kell valósítani és a keresztmetszetben biztosított helyen a fasorokat el kell ültetni. A fasorok - ahol azt a keresztmetszeti méret és a közművek a felszíni vízelvezetés helyigénye, valamint a morfológia lehetővé teszi – kétoldaliak legyenek.

(5) Lakóutcák fásítását a településképhez és a termőhelyi viszonyokhoz illeszkedő, minimum 2,2 m magas törzsű sorfákkal kell elvégezni.

3. §

Az Önkormányzat tulajdonában lévő fásított közterületen, valamint fásított előkerttel határolt utcaszakaszokon végzett út- és közműépítési munka esetén a tulajdonosi hozzájárulás kiadásának feltételeként az építési munkákkal érintett fás szárú növények védelme, megőrzése érdekében műszaki-tervezési, mérnökbiológiai és gyökérmenedzsment eszközök alkalmazásának, valamint favédelmi szakfelületei biztosításának követelménye írható elő.

2. Fás szárú növény ültetése

4. §

(1) Közút és a HÉV területén a fás szárú növények az ürszelvény megtartásával telepíthetők, az üzemeltető hozzájárulásával. Az ürszelvény megtartása tekintetében a fa kifejezett állapotát kell figyelembe venni.

(2) Közhatalmatú területen meglévő fahelyet a faültetés céljára hosszú távon fenn kell tartani, és annak megszüntetése csak kivételesen indokolt esetben engedélyezhető.

5. §

(1) A fahely kialakításakor különös figyelmet kell fordítani a fahely talajának állapotára, és amennyiben az nem felel meg az ültetendő fa hosszú távú igényeinek, talajcserét kell végezni.

(2) A fahely kialakításakor a terület vízháztartásának figyelembevételével kell kialakítani a vízelvezetést, szükség esetén drénréteget vagy dréncsövet kell beépíteni.

(3) A fa telepítése során a fahelyet a telepítendő növény tulajdonságainak és élettani sajátosságainak megfelelő méretűen kell kialakítani, azzal, hogy a fa körüli területe nem lehet kevesebb 2,25 m²-nél, és rövidebb oldala legalább 1,0 m kell, hogy legyen.

(4) Az ültetőgödrt ültetőközeggel kell feltölteni, az eredeti talaj visszatöltése kizárólag legalább 50%-ban jó minőségű termőfölddel, valamint az ültetendő növény eredését segítő talajjavító anyagokkal keverve történhet.

(5) A beültetett fát az ültetés után a szélterhelés ellen védeni kell. A fát minimálisan 2 db legalább 5 cm átmérőjű támrúd elhelyezésével, ahhoz hevederes (gurnis) kikötéssel, beöntözéssel (60 liter víz/fa), fatányér kialakítással kell kiültetni.

6. §

(1) Közterületi vendéglátó teraszok és rendezvények esetében gondoskodni kell az érintett területen található fás szárú növények megóvásáról, különösen a taposás és a ráparkolás elleni védelmükről.

(2) Tilos a fa kezelőjének hozzájárulása nélkül a fákon bármilyen tárgyat, eszközt, berendezést elhelyezni, vagy a fákhoz rögzíteni. A fán talált vagy ahhoz rögzített tárgyat, eszközt, berendezést a fa kezelője a tárgy, eszköz, berendezés tulajdonosának értesítése vagy jóváhagyása nélkül eltávolíthatja.

3. Építési tevékenység

7. §

Minden olyan esetben, amikor az építési tevékenység közhasználatú területen álló fás szárú növényzetet érint, az építetőnek az építési beruházás tervezési szakaszában a munkavégzéshez hozzájárulást kell kérni.

8. §

(1) A közhasználatú területen az építési tevékenység végzéséhez a fák védelme céljából az MSZ 12042:2023 építési területen szabvány szerinti favédelmi tervet kell készíteni.

(2) A favédelmi tervben meg kell határozni a megmaradó fás szárú növényzetre veszélyt jelentő tényezőket, javaslatot kell tenni a védelmükre, és meg kell tenni a védelmükhöz szükséges intézkedéseket.

(3) Favédelmi zóna kijelölésénél arra kell törekedni, hogy a kijelölt terület a fa teljes gyökérzetét megvédje. A gépek, eszközök és munkálatok okozta mechanikai sérülések (pl. kéregsérülés, gyökerek szakadása, korona sérülése) ellen a favédelmi zóna határát el kell keríteni. A törzsvédő palánk felhelyezésénél különösen arra kell figyelni, hogy palánk alapja a gyökérnyakra ne kerüljön rá. Oszlopos vagy ferde állású fák esetében a favédelmi zónát egyedileg kell megállapítani.

(4) Ha a teljes favédelmi zóna elkerítésére nincs lehetőség, akkor a statikai védőzónát kell elkeríteni, ügyelve arra, hogy a kerítés elhelyezésekor a fa gyökere ne sérüljön meg. A statikai zónában munkálatok végzése tilos, azonban kivételes esetekben a favédelmi tervben rögzített részletes előírások betartásával megengedett.

(5) A csurgóterületen a munkálatok csak kézi bontással végezhetők. A teljes favédelmi zónában a munkálatok csak a favédelmi tervben foglaltak szerint végezhetők.

(6) A favédelmi zónában lehetőség szerint el kell kerülni sávalap készítését, azt pontalapok készítésével kell kiváltani. A pontalapok kialakítása során a statikailag fontos gyökerek nem sérülhetnek. Amennyiben sávalap építése nem kerülhető el, akkor a sávalap és a fa közé gyökérgátat kell építeni.

9. §

(1) A fa törzsét védeni kell, legalább 2 m magas deszkázattal történő körbekerítéssel. A védelemre szolgáló deszkázatot a fa sérülése nélkül kell rögzíteni, és nem szabad közvetlenül a gyökérnyakra ráhelyezni.

(2) A koronát a gépek, eszközök okozta károktól meg kell védeni, szükség esetén a veszélyeztetett ágakat fel kell kötni, a munkálatok előtt a balesetveszély és a további sérülések elkerülése végett meg kell metszeni.

(3) Árok vagy építési gödör ásását a gyökérterületen lehetőleg el kell kerülni. Amennyiben elkerülhetetlen, akkor a kivitelezést a gyökérzet kímélésével kell végezni, az árok vagy építési gödör törzstől mért legkisebb távolsága a törzsmérő négyszerese, de legalább 1,0 m legyen. Az ásás során a fa statikai védőzónája nem sérülhet.

(4) Fák törzsétől a törzsmérő négyszerese sugarú körön belül a gyökérzónában lévő föld kitermelése kizárólag kézi munkaerővel végezhető el.

(5) Amennyiben a földalatti vezetékek lefektetése mégis érinti a gyökérszónát, a vezetékeket lehetőleg a gyökérszóna mélysége alá, a gyökerek alatt átfűzve kell telepíteni. Az ásás során a gyökerek sérülését meg kell akadályozni, az esetleges sérüléseket fásbészeti módszerekkel kezelni kell.

(6) Földmunkák során 5 cm-nél vastagabb gyökerek elvágása lehetőség szerint kerülendő. Amennyiben szükséges, az 5 cm alatti gyökereket metszéssel kell levágni, metszés után a metszési felületet növekedést serkentő anyaggal kell kezelni.

(7) A fák gyökérszónájának a felszínre kerülésekor a gyökérszónát óvni kell a kiszáradástól, a gyökerek szabadon nem állhatnak, azokat légáteresztő, nedvességtartó anyaggal (pl. geotextillel, kókuszrosttal) takarni kell (egyedi gyökérvédelem). A takaróanyagot nedvesen kell tartani. Vízelvezetési problémák miatt a fák gyökérszónája nem ázhat el, illetve nem állhat pangó vízben.

(8) A fa környezetében folyó munkák során a gyökérterületen való talaj vagy más anyag felhordását lehetőleg el kell kerülni. A gyökérterületen a talajlefordítás tilos.

(9) Megtartandó fa esetében a fa törzse körül 1 méteres távolságon belül vízzáró burkolat nem létesíthető.

(10) Amennyiben gépek vagy más hőforrások miatt fennáll a veszélye annak, hogy a fának vagy a fa egy részének hőmérséklete 40 °C fölé emelkedik, vagy fagypontra alá süllyed, akkor a fát ettől meg kell védeni (pl. hőszigeteléssel).

(11) Az építési anyag szállítását és az építési tevékenységhez kapcsolódó tárolását, kezelését elsődlegesen települési zöldfelületen kívül, burkolt felületen kell megoldani. A fák törzsének 1,5 m-es körzetében építési anyagokat, kitermelt földet és törmeléket elhelyezni és tárolni tilos. Amennyiben a fentiek nem kerülhetők el, akkor a tárolásra, anyagmozgatásra kijelölt felület a lehető legkisebb legyen, és a talajt védő elemekkel kell ellátni – raklapos aláhelyezés, pallóterítés - olyan módon, hogy a talajban a légszere, vízellátás, terhelés elosztása és a káros szennyeződésektől való védelem biztosítva legyen.

10. §

(1) Új épület elhelyezése esetén a fakivágási kérelemhez csatolni szükséges

- a) az építési tevékenységgel összefüggésben történő fakivágás esetén a véglegessé vált építési engedélyt, egyszerű bejelentési kötelezettség esetén az ezt bizonyító dokumentumot, településképi bejelentés esetén az azt tudomásul vevő döntést, és
- b) az érintett fákra vonatkozó favizsgálati szakvéleményt és faültetési tervet, és
- c) a megmaradó fákra vonatkozó favédelmi tervet.

(2) Ha az építési tevékenység következtében károsodott, rongálódott vagy vált életképtelenné egy fa, annak pótlási kötelezettsége az engedély nélküli fakivágással megegyezik.

(3) Az építési munkaterületen tájékoztató tábla elhelyezése kötelező a fakivágás megvalósítása előtt legalább 8 nappal, közterületről jól látható módon, amelynek tartalmaznia kell

- a) az építető nevét, elérhetőségét, és
- b) a fakivágási engedély iktatószámát, érvényességi idejét, és
- c) fakivágást végző vállalkozás nevét, elérhetőségét, és
- d) a fakivágások számát és várható időpontját.

4. Közhatalú területen történő fa kivágás szabályai

11. §

A növények megmentése érdekében a kivágni tervezett fa esetén vizsgálni kell a növény átültetésének lehetőségét. Az átültetéssel összefüggő valamennyi költséget a kérelmező viseli. Az átültetésnél nem keletkezik pótlási kötelezettség, amennyiben a fa az új helyszínen a következő vegetációs időszakban megered. Amennyiben a faátültetés lehetőségét a kérelmező figyelmen kívül hagyja, vagy a vizsgálat eredménye azt állapítja meg, hogy a fás szárú növény nem ültethető át, úgy a kérelmezőnek fakivágási engedélyezési eljárást kell kezdeményeznie.

12. §

(1) Fás szárú növény kivágása az élet-, egészség- vagy vagyonvédelmet vagy közérdeket szolgáló beavatkozások kivételével március 1. és október 31. közötti időszakban nem történhet.

(2) A közhasználatú területen fakivágást vagy faápolást az alábbi végzettséggel rendelkező személyek végezhetnek:

- a) favizsgáló és faápoló szakember vagy szakmérnök, vagy
- b) faápoló technikus, vagy
- c) belterületi fakitermelő, vagy
- d) katasztrófavédelmi szerv munkatársa, vagy
- e) önkéntes tűzoltó.

(3) A fa kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, ha a fa lombzatának 50%-ot meghaladó csonkítása, vagy 15 m²-nél nagyobb lombfelülettel rendelkező közterületi cserje kivágása vagy jelentős csonkítása a növény azonnali, vagy a tevékenységet követő 3 éven belüli pusztulását eredményezi.

5. Fás szárú növény kivágása esetén a pótlási kötelezettség közhasználatú zöld területen

13. §

(1) Közhasználatú területen ültetett és kivágásra kerülő minden fát fajtól és mérettől függetlenül – a tulajdonosi hozzájárulás nélkül ültetett fás szárú növények eltávolítása esetének kivételével – pótolni kell, lehetőség szerint a kivágással érintett ingatlanon.

(2) Amennyiben a fás szárú növény kivágása

- a) annak inváziós jellege miatt történt, terjedés megelőzése céljából, úgy a pótlás a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- b) annak rossz egészségügyi állapota, kiszáradása, és az ebből fakadó balesetveszély miatt szükséges, és ez az ok a kérelmezőnek nem felróható, úgy a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- c) vagyon veszélyeztetése miatt szükséges, a pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- d) a katasztrófavédelmi okokból történő kivágás esetén pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- e) közműfektetés, -javítás, illetve üzemzavar-elhárítás miatt szükséges, pótlási kötelezettség a kivágott fa darabszámával egyezik meg,
- f) építés, építmény elhelyezése miatt szükséges fakivágás esetén – ideértve az engedély nélkül végzett fakivágást is – a pótlás során annyi előnevelt, kertészeti faiskolából származó fát kell ültetni, hogy azok törzskörméretének (kerületének) együttes összege elérje a kivágott fák

törzsmérőinek összegét. A törzsmérőt a földfelszíntől számított 1,0 m magasságban kell meghatározni; amennyiben a fa kivágása már megtörtént, a törzsmérőt a visszamaradt tuskó átmérője, illetve – ennek hiányában – szakértői becslés alapján kell megállapítani.

(3) Útpadkából, épület, építmény oldalából kinőtt fa kivágása nem pótlásköteles.

(4) A fapótlási kötelezettséget fafajától függően legalább 3-4 cm törzsmérőjű és legalább 10-12 törzskörméretű, iskolázott fákkal kell teljesíteni.

(5) Az előnevelt díszfák ültetése esetében az ültetést – lehetőség szerint – a fa nyugalmi időszakában, a vonatkozó szakmai előírások betartásával kell elvégezni. A legalább 1 m³ térfogatú ültetőgödrt a telepített fa vagy facsemete fajának és élettani sajátosságainak megfelelő ültetőközeggel kell feltölteni, legalább 50%-os talajcserével és talajjavítással.

(6) A közhasználatú területen kiültetett előnevelt díszfák pótlására kötelezettnek a kiültetést követően legalább 36 hónapig gondoskodnia kell azok intenzív, rendszeres fenntartásáról, ideértve a tápanyagpótlást, növényvédelmet, kártevőirtást és a fák fajának és fajtájának megfelelő egyéb ápolási feladatokat.

(7) Közhasználatú területen, szakmailag indokolt esetekben a fapótlás 10-12 cm törzskörméretű fa helyett kisebb méretű fával is elvégezhető (pl. Miyawaki ültetés), amennyiben azok lombfelületének és ökológiai szolgáltatásainak összértéke megegyezik, vagy meghaladja az előírt előnevelt fákét. A telepítendő minimális növény mennyiség fajtól függően 3-5 db/m². Egy 10-12 cm törzskörméretű fa kiváltására 3 m² Miyawaki vagy más vegyes fásszerű ültetés alkalmazható.

(8) Nem fogadható el pótlásként a fa mobil eszközbe, konténerbe való telepítése.

14. §

(1) Lombhullató fa örökzölddel és cserjékkel nem pótolható.

(2) Pótlásnál az élőhelyre jellemző, őshonos fafajok alkalmazására kell törekedni. A város területén pótlásra javasolt fafajok jegyzéke megtalálható a településképp védelméről szóló 3/2022. (I.28) önkormányzati rendelet 6. mellékletben.

(3) Amennyiben a fás szárú növény pótlása, a terület adottsága miatt részben vagy egészben sem a fakivágással érintett ingatlanon, sem más ingatlanon nem teljesíthető, úgy a természetbeni pótlással nem teljesíthető kötelezettség helyett a jegyző a kérelmezőt pénzbeli megváltás fizetésére (továbbiakban: kompenzációra) kötelezi.

(4) Közhasználatú területen történő növény telepítés/pótlás esetén az engedélyező hatóság az engedélyesnek előírja az arra jogosultsággal rendelkező tervező által készített kertészeti terv becsatolását.

(5) Bármely közhasználatú területre kiültetett növény a terület tulajdonosának tulajdonába kerül.

(6) Az ingatlan előtt, a közútig tartó zöldfelületen ültetett növény gondozása az ingatlan tényleges használójának, vagy tulajdonosának kötelessége.

15. §

(1) Közhasználatú területen lévő cserje kivágása esetén a cserje pótlását lehetőleg a kivágott cserjével azonos helyrajzi számú területen történő ültetéssel kell megoldani.

(2) A kivágott cserjefelület pótlásának mértéke a növényegyenértékűség alapján történik.

(3) A pótlási kötelezés során a kivágott cserje esetén 1 m² zöldfelületi borítottságot 4 darab 40-60 cm méretű cserje ültetésével kell biztosítani.

16. §

(1) Amennyiben fás szárú növények helyben történő pótlása a helyszín adottságai miatt nem lehetséges, valamint nem jelölhető ki a pótlás helyszínéül más ingatlan a hatóság a kérelmezőt kompenzációs intézkedés megtételére (pénzbeli megváltás) kötelezi. A pótlási kötelezettség a pótlásra kötelezett által elvileg elültetendő, de el nem ültetett fás szárú növények árának 40%-kal megnövelt összege. A növényeket az aktuális piaci áron, kiskereskedelmi árlista alapján, a kivágott fajtának megfelelően, bruttó értékben kell számolni.

(2) A kompenzáció összegét legkésőbb a kompenzációs intézkedést tartalmazó döntésben foglaltak szerint kell az Önkormányzat Környezetvédelmi Alap számlájára megfizetni.

II. Fejezet

Nem közhasználatú területre vonatkozó előírások

6. Nem közhasználatú zöld területen lévő fás szárú növények kivágására vonatkozó általános szabályok

17. §

(1) Nem közhasználatú területen a 10 cm-nél nagyobb törzsátmérőjű fás szárú növény kivágása engedélyköteles.

(2) Budakalász Város Önkormányzata Képviselő-testülete a jegyzőre ruházza a nem közhasználatú területen fás szárú növények kivágásával és pótlásával kapcsolatos hatásköreit.

18. §

(1) Nem közhasználatú területen a fás szárú növények megóvása érdekében a kivágásra tervezett fa esetében előzetesen vizsgálni kell annak átültethetőségét. Az átültetés költségei teljes mértékben a kérelmezőt terhelik. Az átültetés nem von maga után pótlási kötelezettséget. Ha a vizsgálat azt állapítja meg, hogy a növény nem ültethető át, akkor fakivágási engedélyezési eljárást kell kezdeményezni.

(2) Fás szárú növény kivágása, részeinek eltávolítása a rajta élő, fészkelő egyéb élőlényeket nem veszélyeztetheti.

19. §

Nem közhasználatú területen – a 22. §-ban foglalt kivétellel - olyan fa nem vágható ki, amely szerepel a Budakalász Város Önkormányzata Képviselő-testületének Budakalász Város Helyi Építési Szabályzatáról szóló 33/2023. (XII.14.) számú önkormányzati rendelettel (a továbbiakban: HÉSZ) jóváhagyott szabályozási tervben szereplő megtartandó faegyedek között.

7. A fás szárú növény pótlásának szabályai

20. §

(1) Nem közhasználatú területen nem kell előírni fapótlást, amennyiben a kérelmezett fakivágást követően is teljesül, hogy a HÉSZ-ben előírt legkisebb zöldfelület minden megkezdett 100 m²-e után 1 db lombhullató, nagy lombkoronát növelő fa található.

(2) Amennyiben megállapításra kerül, hogy a nem közhasználatú területen a HÉSZ-ben előírt legkisebb zöldfelület minden megkezdett 100 m²-e után 1 db lombhullató, nagy lombkoronát növelő fa nem található, akkor a kivágott növény pótlásaként annyi előnevelt, kertészeti faiskolából származó fát kell ültetni, hogy azok törzskörméretének összege elérje a kivágott fa törzsátmérőjének összegét, de legfeljebb annyi darab fa ültetendő, amellyel az (1) bekezdésben foglaltak teljesülnek. A törzsátmérőt a földfelszíntől 1,0 méter magasságban kell mérni.

21. §

(1) A pótlási kötelezettséget akkor is meg kell állapítani, amennyiben a fás szárú növényrel rendelkezésre jogosult a növényt engedély nélkül vágta ki.

(2) Az engedély nélküli fakivágás közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásnak minősül, amely a közösségi együttélés alapvető szabályait tartalmazó önkormányzati rendelet szerint önálló eljárásban szankcionálandó.

(3) Ha az engedély nélkül kivágott fás szárú növény törzskörmérete utólagosan nem állapítható meg, a fa egyedet 30 cm törzsátmérővel kell figyelembe venni fapótlás előírásainál.

(4) Ha az építési tevékenység következtében károsodott, rongálódott vagy vált életképtelenné egy fa, annak pótlási kötelezettsége az engedély nélküli fakivágással egyenértékű.

22. §

(1) A pótlási kötelezettség teljesítésének költsége a kötelezettet terheli.

(2) A fás szárú növény kivágását követően a kötelezett köteles gondoskodni a szakszerű pótlásról, legkésőbb egy éven belül, kivéve, ha az építési tevékenység vagy más, a pótlást akadályozó tényező miatt a pótlás nem végezhető el az adott ingatlanon.

(3) Amennyiben a fakivágási engedély építési engedélyen, egyszerű bejelentésen vagy településképi bejelentésen alapul, a pótlást a fakivágási engedély véglegessé válásától számított két éven belül kell elvégezni.

(4) Indokolt esetben, a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelem alapján, a pótlásra rendelkezésre álló időt a jegyző egyszer meghosszabbíthatja.

(5) Ha a fa a pótlásától számított második vegetációs időszak kezdetén – vagy azt megelőző évben – nem hajt ki, vagy 75%-nál nagyobb mértékben elpusztult, a pótlás eredménytelennek tekintendő.

(6) Amennyiben a kivágott fás szárú növények pótlása eredménytelen, a pótlást meg kell ismételni az eredeti kötelezettség szerinti feltételekkel.

(7) Fapótlásnak facsemeték természetes növekedés feltételeit biztosító talajba történő ültetése minősül. Nem fogadható el pótlásként a fa mobil eszközbe, konténerbe való telepítése.

(8) A pótlásra javasolt fafajok jegyzéke a településkép védelméről szóló 3/2022. (I.28.) önkormányzati rendelet mellékletében található.

(9) Lombhullató fa örökzöldekkel és cserjékkel nem pótolható.

(10) A pótlás során a fás szárú növények ültetését szakszerűen és körültekintően kell végezni, hogy a fa elérje a fajára (vagy fajtájára) jellemző élettartamot és habitust.

(11) A pótlás során az ültetőgödör feltöltését az ültetendő fás szárú növények tulajdonságainak és élettani sajátosságainak megfelelő ültetőközeg alkalmazásával, valamint többlet talajjavítás biztosításával kell elvégezni.

(12) Díszfák ültetésének esetében a telepítendő fának minimum 2x iskolázottnak és legalább 8/10-es törzskörméretűnek kell lennie, gyümölcsfák esetében többször iskolázott, koros fa-csemetét kell ültetni.

(13) Konténeres fák a talaj átfagyásának időszakától eltekintve bármikor ültethetők, földlabdás fák ültetése pedig a nyári hónapok és az átfagyott talaj időszakán kívül lehetséges. Szabadgyökerű növényeket ősszel, lombhullás után október második felétől a fagyokig vagy tavasszal, rügyfakadás előtt februártól április terjedő időszakban lehet ültetni.

(14) A pótlásra kötelezettnek az ültetést követően legalább 36 hónapig biztosítani kell a fa megfelelő rendszeres öntözését, tápanyagpótlást, növényvédelmi intézkedéseket, kártevőirtást, valamint a fás szárú növények fajának és fajtájának megfelelő egyéb ápolási feladatokat.

(15) A pótlás vagy az ismételt pótlás tényét a pótlásra kötelezettnek 15 napon belül írásban, fotódokumentációval együtt be kell jelenteni.

(16) Nem fogadható el pótlásként a fa mobil eszközbe, konténerbe való telepítése.

23. §

(1) Az ingatlan használója köteles gondoskodni az elhalt, illetve élet- és balesetveszélyes fák kivágásáról. Emellett felelős a telken lévő fás szárú növények balesetveszélyes részeinek eltávolításáért, akár a növényegészségügyi szempontból alkalmatlan időszakban is.

(2) Az élet- és balesetveszélyes fák esetében a kivágást – amennyiben más lehetőség nincs a veszély elhárítására – a használó köteles haladéktalanul elvégezni és a veszély elhárítása érdekében elvégzett munkát 8 napon belül írásban bejelenteni a jegyzőnek. A bejelentésben a veszélyhelyzet indokoltságát fotóval és okfeltáró nyilatkozattal igazolni kell. Az indokolatlan, vagy utólag határidőn belül be nem jelentett kivágás engedély nélküli kivágásnak minősül.

8. Fakivágási engedély

24. §

A fa kivágási engedélyt legalább a kivágás tervezett időpontját 60 nappal megelőzően kell benyújtani.

25. §

(1) Az engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelmező nevét és címét (székhelyét), elérhetőségét (telefonszám, e-mail cím) és az eljáró hatóság megjelölését,
- b) a fakivágás indokát,
- c) a fa (fák) által érintett ingatlan helyrajzi számát, valamint az ingatlan helyszínrajzát, melyen be kell jelölni és sorszámmal ellátni a kivágandó és a kivágás után megmaradó fa (fák) helyét,
- d) a kivágandó fa (fák) darabszámát, sorszám szerinti fajának megnevezését, 1 m magasságban mért törzsátmérőjét (cm-ben megadva), egészségi állapotát (szükség esetén fényképpel alátámasztva),
- e) nyilatkozatot a fa (fák) tervezett pótlásának módjáról, darabszám, fajta, törzsátmérő és helyszín megjelölésével.

(2) A kérelemhez mellékelni kell a kivágandó fával rendelkezni jogosult(ak)nak a kivágáshoz való hozzájáruló nyilatkozatát.

(3) Társasház kérelmező esetén a kérelemhez mellékelni kell

- a) a közgyűlés fakivágást támogató döntését vagy a tulajdonostársak fakivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát, és
- b) a közös képviselő megválasztását igazoló közgyűlési döntést.

(4) Jogi személy kérelmező esetén a kérelemhez mellékelni kell

- a) az aláírási címpéldányt, és
- b) a kérelmet benyújtó személy eljárási jogosultságát igazoló dokumentumot.

(5) Osztatlan közös tulajdonú ingatlan esetén a kérelemhez mellékelni kell a fakivágáshoz történő tulajdonostársi vagy társasházak esetén a közgyűlési határozatokba foglalt hozzájárulásokat.

(6) Haszonélvezettel terhelt ingatlan esetén a kérelemhez mellékelni kell a haszonélvező fakivágáshoz hozzájáruló nyilatkozatát.

(7) Építési tevékenység miatti benyújtott fakivágási kérelemhez csatolni szükséges az építési tevékenységgel összefüggésben történő fakivágás esetén a véglegessé vált építési engedélyt, egyszerű bejelentési kötelezettség esetén az ezt bizonyító dokumentumot, településképi bejelentés esetén az azt tudomásul vevő döntést.

26. §

A fakivágási engedély tartalmazza

- a) a kivágás indokát, és
- b) a pótlásként elültetendő előnevelt fa
 - ba) darabszámát,
 - bb) faját, és
- c) a pótlás határidejét, és
- d) az esetleges kompenzációs intézkedést és határidejét.

27. §

A fakivágási engedély érvényessége a véglegessé válástól számított egy év. Az engedélyezési eljárás során a jegyző szakértőt vonhat be vagy kikérheti a település főkertészének szakvéleményét.

28. §

A jegyző a fa kivágása iránti kérelmet elutasítja, ha

- a) a kérelmező a fa pótlásáról hiánypótlási felhívás ellenére sem nyilatkozott, illetve egyéb hiánypótlási kötelezettségeit nem teljesítette, vagy
- b) ha a kivágás természetvédelmi, környezetvédelmi, élővilágvédelmi, településképi vagy kultúrtörténeti jogszabályi előírást vagy védelmet sért, vagy
- c) a fás szárú növény áttelepítése szakmai szempontból biztonsággal nem kivitelezhető, vagy
- d) a szakértői vélemény vagy a főkertészi állásfoglalás alapján a fa kivágása nem indokolt.

29. §

(1) Engedély nélküli vagy annak minősülő kivágás esetén a teljesítésére a fás szárú növényt kivágató személyt kell kötelezni. Amennyiben ez a személy nem ismert, a pótlásra az ingatlan használatját vagy tulajdonosát kell kötelezni.

(2) Ha a kivágott fa törzsátmérője a talajszinten nem mérhető, akkor legalább 30 cm-es törzsátmérőt kell figyelembe venni.

III. Fejezet Egyéb rendelkezések

9. Különleges értékű fás szárú növények

30. §

(1) Az Önkormányzat közigazgatási területén lévő fás szárú növényállományból különleges értékű fás szárú növénynek minősül a Budakalász szempontjából kiemelt szakmai, tudományos, település- és kultúrtörténeti értéket képviselő fás szárú növény és a helyi védelem alatt álló fa és a helyi védelem alatt álló területen lévő fás szárú növény, amennyiben a rendelet erről kifejezetten rendelkezik. A különleges értékű fás szárú növényeket a 1. melléklet tartalmazza.

(2) Különleges értékű fás szárú növény – a közvetlen élet- és balesetveszély, valamint nagyobb vagyoni kár veszélyének elhárítása kivételével – nem vágható ki. Különleges értékű fás szárú növény részei – a közvetlen élet- és balesetveszély-elhárítás, nagyobb vagyoni kár veszélyének elhárítása, a növény állapotát műszeres favizsgálat eredménye vagy favizsgálati szakvélemény szerint javító beavatkozás kivételével – nem távolíthatók el.

(3) A különleges értékű fás szárú növényre minősítés, valamint e minősítés megszüntetése favizsgálati szakvélemény és az abban meghatározott faérték-kimutatás előírásai alapján történik.

(4) Az érintett ingatlan használója tűrni köteles, hogy az Önkormányzat megbízásából a favizsgálati szakvéleményt készítő minősített favizsgáló és faápoló szakmérnök, vagy minősített favizsgáló és faápoló szakember vagy a város alkalmazásában álló főkertész az állapotfelméréshez szükséges legrovidebb időtartamra – az ingatlanra bemenjen és ott a felmérést elvégezze.

(5) A különleges értékű fás szárú növényre minősítést az Önkormányzat indokolt esetben hivatalból, favizsgálati szakvélemény alapján is megszüntetheti.

(6) Helyi védelem alatt álló fát vagy helyi védelem alatt álló területen fás szárú növény kivágását engedélyezni csak akkor lehet, ha az adott fa állapota miatt fennálló veszélyhelyzet elhárítása más módon nem biztosítható, valamint, ha a fa viharkár miatt vagy biológiai okból életképtelenné vált, és további fenntartása már nem indokolt. Ezen okokat szakvéleménnyel igazolni kell.

10. Térítésmentes favizsgálat

31. §

Amennyiben felmerül, hogy az Önkormányzat közigazgatási területén lévő fás szárú növény beteg vagy balesetveszélyes, bármely személy írásban kezdeményezheti a fás szárú növény térítésmentes műszeres vizsgálatát.

IV. Fejezet Záró rendelkezések

32. §

Hatályát veszti a helyi környezet és természet védelméről szóló Budakalász Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2014 (XII.19.)

- a) „Fakivágás” alcíme,
- b) „Kivágott fa pótlása” alcíme,
- c) „Növényültetéssel kapcsolatos rendelkezések” alcíme,
- d) „Fasorok” alcíme,
- e) „Faültetés követelményei” alcíme.

33. §

Ez a rendelet 2026. augusztus 31-én lép hatályba.

V. Fejezet Átmeneti rendelkezések

34. §

Jelen rendelet hatálybalépését megelőzően a nem közhasználatú területre előírt pótlási kötelezettséget nem kell teljesíteni, amennyiben a rendelet 20. §-ában foglalt feltételek teljesülnek.

Különleges értékű fás szárú növényállomány jegyzéke

1. A Szabályozási Terven megtartandóként jelölt faegyedek és fasorok:

- 1.1. Széchenyi utcai cseresznyefasor
- 1.2. Vasút sori hársfasor
- 1.3. Klinger Henrik utcai fasor
- 1.4. A Szentendrei út egykori Lenfonó területén található faállomány (1291/29 hrsz.)
- 1.5. A Prolan telephelyén található fasor
- 1.6. Lupa-szigeti platánsor

2. Az Egyedi Tájérték Kataszterben nyilvántartott faállomány és egyedi fák:

- 2.1. A Majdán-patak menti galériaerdő-sáv
- 2.2. A Pomázi út 2. szám udvarán álló hársfa
- 2.3. A Damjanich utca 16. szám előtt álló gesztenyefa